

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

Ангилалтын код 13.340.10; 97.220.01

Үндэсний морин уралдааны морь унаач хүүхдийн хамгаалалтын хувцас, морины хэрэгсэлд тавих шаардлага	MNS 6264:202х
The requirements for protective clothing and safety kit used in national horse racing events	MNS 6264:2018-ын оронд

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2025 оны ... дүгээр сарын ...-ны өдрийн дугаар тушаалаар батлав.

Энэ стандарт нь 2025 оны ... дүгээр сарын ...-ны өдрөөс эхлэн хүчинтэй.

1 Хамрах хүрээ

1.1 Энэ стандарт нь үндэсний морин уралдааны морь унаач хүүхдийн /цаашид уралдаанч хүүхэд гэх/ уралдаан болон бэлтгэл сургуулилтын үед өмсөх хамгаалалтын хувцас, морины хэрэгсэлд тавих шаардлагыг тогтооход хамаарна.

1.2 Уралдаанч хүүхэд хамгаалалтын малгай буюу дуулга, хантааз, гутлыг уралдаан тэмцээн, бэлтгэл сургуулилтын үед өмсөж хэрэглэнэ.

1.3 Хамгаалалтын бусад хэрэгсэл болох нүдний шил, юүдэн, бээлийг цаг агаарын байдалд уялдуулан хэрэглэнэ.

2 Хэрэглэх хүрээ

2.1 Уралдаанч хүүхдийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хангах үүднээс холбогдох эрх бүхий байгууллага нь хяналт тавьж, стандарт норматив шаардлагыг хангасан хамгаалалтын хувцсыг иж бүрнээр өмсгөж уралдаанд оролцуулах.

2.2 Уяач, хүүхдийн асран хамгаалагч, нийгмийн ажилтан, багш дасгалжуулагч нь стандарт норматив шаардлагыг биелүүлж ажиллана.

2.3 Энэ стандарт нь хамгаалалтын хувцас, хэрэгслийг үйлдвэрлэгч, импортлогч, борлуулагч, хандивлах, бэлэглэх үйл ажиллагаа эрхэлж буй иргэн, аж ахуйн нэгжид хамаарна.

3 Норматив эшлэл

Энэ стандартад дараах эш татсан стандарт, баримт бичгийг хэрэглэнэ. Он заасан эшлэлийн хувьд зөвхөн эш татсан хэвлэлийг хэрэглэнэ. Он заагаагүй эшлэлийн хувьд хамгийн сүүлийн хэвлэл (нэмэлтийн хамт)-ийг хэрэглэнэ.

MNS 0128:89, Дөрөө;

MNS 2653:78, Монгол эмээл;

EN 1384, Helmets for equestrian activities;

ASTM F1163-04a(2011) Standard specification for Protective Headgear Used in Horse Sports and Horseback Riding;

MNS 6629 : 2016 Мотоцикл, мопедын жолооч болон зорчигчийн хамгаалах малгай, шилэн нүүрэвч. Ерөнхий шаардлага;

MNS ISO 13688 : 2000 Хамгаалалтын хувцас ерөнхий шаардлага;

MNS 6231 : 2011 Тусгай зориулалтын ажлын хувцас. Ерөнхий шаардлага;

MNS 6306 : 2012 Тусгай зориулалтын дулаан хувцас Ерөнхий шаардлага; MNS 6307:2012 Сүлжмэл хувцасны зохион бүтээлт; Техникийн шаардлага;

MNS 5622 Хамгаалалтын бээлий. Ерөнхий шаардлага;

MNS 4253 : 1995 Хөвгүүд, охидын биеийн хэв шинжит галбир, ангилал хэмжээ;

MNS ISO 3636 - 2011 Хувцасны өмсгөл хэмжээний тэмдэглэгээ - Эрэгтэй хүн болон хөвгүүдийн гадуур хувцас;

MNS ISO 4418 : 2011 Бээлийний өмсгөл хэмжээний тэмдэглэгээ;

ISO 20872-2018 Footwear.

4 Нэр, томьёо, тодорхойлолт

4.1 Хамгаалалтын малгай

Уралдаан болон бэлтгэлийн үед мориноос унах, шүргэлцэхэд доргион болон гэмтэл бэртлээс хамгаалах зориулалттай дуулган малгайг хэлнэ.

4.2 Хантааз

Уралдааны үед дотор эрхтний доргионыг сааруулж, унах үед цээж, нурууг гэмтлээс хамгаалах зориулалтай хэрэгслийг.

4.3 Юүдэн /Нүүрэвчтэй юүдэн малгай/

Толгой, нүүр хүзүүг халхлах, уян хатан зориулалтын бүрхэвч өмсгөлийг.

4.4 Эргономик

Хүний биеийг инженерчлэлийн түвшинд судлаад, тухайн нөхцөлд нийцсэн хамгаалах хэрэгсэл, биед эвтэйхэн хувцас гэх мэт бүтээгдэхүүнүүдийг.

5 Хамгаалалтын хувцсанд тавих шаардлага

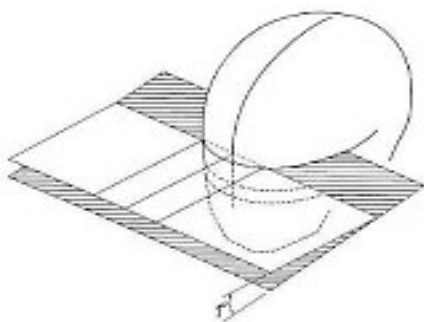
5.1 Хамгаалалтын малгайнд тавих шаардлага

5.1.1 Малгай нь морин уралдааны спортын зориулалттай, учирч болох гэмтлээс сэргийлэх, үйлдвэрлэгчээс гаргасан холбогдох бичиг баримттай малгайг хэрэглэнэ.

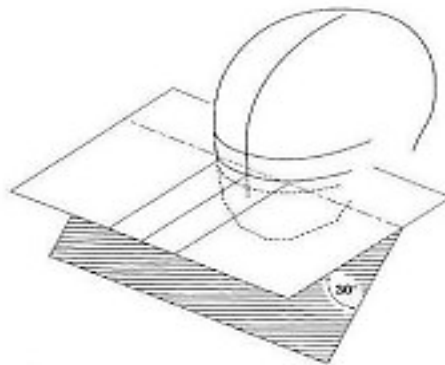
5.1.2 Малгайг зориулалтыг өөрчлөн, нэмэлт тоноглол хийж ашиглахыг хориглоно.

5.1.3 Малгай нь уралдаанч хүүхдийн толгойн бүслүүрийн тойргийн хэмжээнд тохирсон хэмжээтэй байх бөгөөд бүч нь малгайны доод хэсгээс чихний урд, хойд талаар орж, эрүүн дор бэхлэгддэг байна.

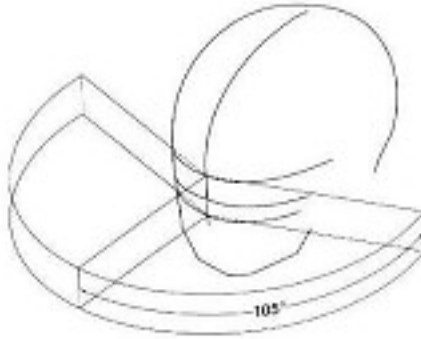
5.1.1 Малгайг өмссөн үед хэвтээ тэнхлэгийн дагуу 210° , дээшээ 7° , доошоо 30° -аас багагүй өнцгөөр харах боломжтой байна. (Зураг 1)

a)

b)

с)

Зураг 1. Малгайны харах талбайн өнцөгт тавих шаардлага

Энд:

- а)Харааны түвшнээс дээш *саадгүй харах хэмжээ, 7⁰-аас багагүй;*
- б)Харааны түвшнээс доош *саадгүй харах хэмжээ, 30⁰-аас багагүй;*
- с) Харааны түвшинд *хэвтээ тэнхлэгийн дагуу саадгүй харах хэмжээ, 210⁰-аас багагүй.*

5.2 Юүдэнд тавих шаардлага

5.2.1 Салхи жавар нэвтрүүлэхгүй, элдэв бүч, товчгүй зориулалтын уян сунамтгай материалаар хийгдсэн байна. (Зураг 1)

Зураг 2 – Юүдэнгийн ерөнхий зураг

5.3 Нүдний шилэнд тавих шаардлага

5.3.1 Нүд, нүүрэнд гэмтэл учруулахгүй, уян хатан материалаар хийсэн байна.

5.3.2 Орчны талбайг бүхэлд нь харах боломжтой, шилний хүрээ нь нүүрнээс хөндийрөхгүй, дээд, доод тал нь нүдний аяга, хажуу тал нь чамархайг далдалсан байна.

5.3.3 Агаар оруулах жижиг нүхтэй, цантахгүй байна.

5.3.4 Хүүхдийн толгойн хэмжээнд тохируулах боломжтой байна.

5.4 Хантаазанд тавих шаардлага

5.5.1 Хантааз нь морин спортын уралдааны зориулалттай, үйлдвэрлэгчээс гаргасан холбогдох бичиг баримттай байна.

5.5.2 Хантааз нь уралдаанч хүүхдийн хүйс, биеийн хэв шинж галбир хэмжээнд нийцсэн байна.

5.5.3 Хантаазны бүрэлдэхүүн хэсэгт мөрний хамгаалалт нэмэлтээр орж бэхлэгдсэн байна.

5.5.4 Хантаазны энгэр нь цээжний хэнхэрцэг яснаас доош 50 мм-ээс ихгүй байна.

5.5.5 Хантааз нь цээжийг бүхэлд нь тойрч бүрхсэн байна.

5.5.6 Хантаазны урд энгэр эгмийн товгор яс, хойд тал нь хүзүүний доод үе, мөрний хамгаалалт нь мөрийг бүрэн далдалсан байна.

5.5.7 Хантааз нь нуруу хэсгийг бүхэлд нь бүрхэн далдалж, доргилтоос хамгаалсан байх ба хойд хормой нь эмээлийн бүүрэгт хүрэхгүй байна.

5.5.8 Сэрүүн, бороотой үед хантаазны гадуур цув, хүрэм зэргийг өмсөж болно.

5.5 Бээлийнд тавих шаардлага

5.5.1 Гарын арьс салст эсгэж, зүсэгдэх, няцрах, зулгарах болон осгох зэрэг гадны үйлчлэлээс хамгаалах зориулалттай байна.

5.5.2 Бээлий нь бат бэх байж, гарын хөдөлгөөнд саад учруулахааргүй байна.

5.5.3 Бээлийний алган тал эрхий хурууг бүрхсэн халтирахаас хамгаалсан нэмэлт давхарлагаатай байж болно.

5.6 Өвдгөвч, тохойвчинд тавих шаардлага

5.6.1 Хатуу биет дээр унахад цохилтын хүчийг сааруулж, хамгаалах чадвартай хөнгөн, чанартай материалаар хийгдсэн спортын зориулалтын байна.

5.6.2 Өвдөг, тохойны үенд таарах хэсэг нь тусгайлсан хатуулгатай, дотор болон бусад хэсэг нь зөөлөвчтэй байна.

5.6.3 Хөдөлгөөн саад учруулахгүй, мултрахгүй, үений хоёр талд өргөн резин, зангууны туузаар бэхлэгддэг байна.

5.7 Шилбэ, шууны хамгаалалт

5.7.1 Гарын бугалга шуу, хөлийн шилбэ хамгаалсан тусгай хамгаалалт нь биеийн тухайн хэсгийг болзошгүй эрсдэлээс хамгаалахад зориулсан байна.

5.7.2 Хамгааллын хэрэгсэл нь өргөн резин, зангууны туузаар бэхлэгддэг байна. Уяа бүч хэрэглэхийг хориглоно.

5.8 Гуталд тавих шаардлага

5.8.1 Шилбэ бүрхсэн түрийтэй гутлаас өөр төрлийн богино түрийтэй, пүүз, үдээстэй гэх мэт төрлийн гутал өмсүүлэхийг хориглоно.

5.8.2 Хүүхдийн хөлийн хэмжээнд тохирсон байна. Холхиж сугардаг болон бариу байж болохгүй.

5.8.3 Гутлын бүтэц нь шагай болон шилбийг хамгаалсан нэмэлт хатуулга, хамгаалалттай байж болно. Энэ нь хөдөлгөөнд саад учруулахааргүй байна.

5.8.4 Гутлын өсгийн зузаан 20 мм-ээс ихгүй байна. Өсгийгүй гутал өмсөхийг хориглоно.

5.8.5 Гутлын ул, өсгий нь зөөлөн резин болон каучик материалаар хийгдсэн байх бөгөөд гулсах материал болох арьс, шир г.м байж болохгүй.

5.8.6 Гуталд нэмэлт тоноглол хийхийг хориглоно.

6 Хамгаалалтын хувцас, хэрэгслийн эргономик, эрүүл ахуйн шаардлага

6.1 Хувцас, хамгаалалтын хэрэгсэл нь тухайн хүүхдийн биед нь таарсан эргономик байна.

6.2 Уралдааны орчин нөхцөлөөс хамааран уралдаанч хүүхдийн нөөц хувцас, хэрэгслийг хангасан байна.

6.3 Хувцас нь тухайн цаг агаарын нөхцөлөөс хамаарч зузаан нимгэн байж болох бөгөөд энэ нь хамгаалалтын хэрэгслийн иж бүрдлээс хасах үзүүлэлт, нөхцөл болохгүй.

6.4 Хувцас хэрэгслийн материал нь хүүхдийн биед харшил үзүүлэхгүй байх шаардлагыг хангана.

6.5 Эргономик шаардлага хангахгүй хамгаалалтын хэрэгсэл, хувцсыг хүүхдэд өмсгөхийг хориглоно.

7 Морины хэрэгсэлд тавих шаардлага

7.1 Ерөнхий шаардлага

7.1.1 Морины хэрэгсэл нь эдэлгээ дааж, хагарч, хугарч, сунаж, агшдаггүй сайн чанартай бат бөх материалаар хийгдсэн байна.

7.1.2 Морины хэрэгсэл нь уралдаанч хүүхдэд ээлтэй, морины хөдөлгөөнд саад учруулахгүй, осол гаргахгүй байх шаардлагыг хангаж тоноглогдсон байна.

7.2 Эмээлд тавих шаардлага

7.2.1 Эмээл нь өндөр бүүрэггүй байна.

7.2.2 Эмээлийн бүүрэг нь уралдааны үед хүүхдийн биеийг холгохгүй, эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөхгүй материалаар хийгдсэн, эргономик байна.

7.2.3 Эмээлийн суудал, гөлөм, олом, даруулга олом, жирэм, угсуурга, дөрөө холбооны тоноглол иж бүрдлийг шаардлагад нийцсэн сунаж агшдаггүй чанартай материалаар хийсэн байна.

7.2.4 Тохмыг эсгий, зулхай зэрэг чичиргээ, доргилтын хүчийг сулруулах, хүчний үйлчлэлд тэсвэртэй, эдэлгээ даах чанартай материалаар хийсэн байна.

7.3 Дөрөөнд тавих шаардлага

7.3.1 Дөрөө нь уралдаанч хүүхдийн биеийн жин, хүчний үйлчлэлийг тэсвэрлэх бат бөх байна.

7.3.2 Хэт хүчтэй цохилтын үйлчлэлд эвдрэх тохиолдолд үзүүр ёзоор үлдээхгүй материалаар хийгдсэн байна.

7.3.3 Дөрөөний таваг нь гутлын улыг үл халтируулах иржгэр гадаргуутай эсвэл нүхтэй байна.

7.3.4 Дөрөөний хэмжээг уралдаанч хүүхдийн өмсөх гуталд тааруулан хоршуулна.

7.3.5 Уралдаанч хүүхдийн өмссөн гутлын харьцаанд хоршиж тохироогүй хэт томдож эсвэл багадсан дөрөө хэрэглэхгүй.

7.3.6 Дөрөөнд хөл шурган орохоос хамгаалсан хоригтой байж болно.

7.3.7 Морины дөрөө, жолооны сур нь залгаастай байж болохгүй.

7.4 Хазаарт тавих шаардлага

7.4.1 Хазаар нь эдэлгээ даах сур болон хүүхдийн гарыг холгож, эсгэхгүй, бат бөх материалаар хийсэн байна.

7.4.2 Хазаарын сагалдарга бат бөх уягдсан /тоноглосон/ байна.

7.4.3 Уралдааны морины наснаас хамааран жолооны урт нь доор дурдсан хязгаарт байна. Үүнд:

- а) Азарга, их нас, соёолон (2,0-2,5) м;
- б) Хязаалан, шүдлэн (1,5-2,0) м;
- с) Даага 1,5 м-ээс ихгүй

7.4.4 Амгай, зуузайг зэвэрдэггүй гангаар гагнаж хийсэн, морины аманд тохирсон байна.

7.5 Ташуурт тавих шаардлага

7.5.1 Ташуурын мод нь (2,0-2,5) см-ийн голчтой, (20-25) см урт байна.

7.5.2 Ташуурын сурын урт нь 35 см-ээс ихгүй байна.

7.5.3 Ташуурын сагалдаргын нийт урт нь 30 см-ээс илүүгүй байх ба сураар хийсэн байна.

8 Хамгаалалтын хувцас, хэрэгсэл сонгоход тавих шаардлага

8.1.1 Хамгаалалтын хэрэглэл нь үйлдвэрлэгчийн нэр, хаяг, үйлдвэрлэсэн огноо, тайлбар, шошготой байна.

8.1.2 Худалдан борлуулагчийн худалдсан огноо, энэ тухай мэдээллийг баталгаажуулсан байвал зохино.

9 Хамгаалалтын хувцас, хэрэгслийг хэрэглэхэд тавих шаардлага

9.1 Болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах зорилгоор хамгаалалтын хувцас, хэрэгслийг уралдаанаас өмнө бэлтгэл сургуулилтад хэрэглүүлж хэвшил болговол зохино.

9.2 Бэлтгэл сургуулилт болон уралдаанд хамгаалалтын үндсэн хувцас хэрэгсэл болох малгай, хантааз, гутлыг заавал хэрэглүүлэх бөгөөд тухайн орон нутаг, цаг агаарын нөхцөлөөс шалтгаалан бусад хамгаалах хэрэгслийг нэмэлтээр хэрэглэнэ.

9.3 Газар нутгийн онцлог, цаг агаарын нөхцөл, тухайн бэлтгэл сургуулилт болон уралдаан явагдах хугацааны туршид эрүүл мэндийн хэвийн байдлыг хадгалж чадах эргономик хувцсыг сонгож хэрэглүүлнэ.

9.4 Хамгаалалтын хэрэгсэл нь тохируулах механизмтай бол зөв тааруулж, зориулалтын дагуу хэрэглэнэ.

9.5 Хамгаалалтын хэрэгслийг зориулалтын дагуу хэрэглэх бөгөөд нэмэлт эрэг боолт, үдээс гэх мэт зүйлсээр тоноглох, гэмтэлтэй болон сэлбэн зассан, орлуулсан хэрэгсэл ашиглахгүй.

9.6 Хамгаалалтын хувцас, хэрэгслийг шошгод заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу цэвэрлэн хадгалж, эдэлгээ чанарт эерэг нөлөөтэй байлгана.

ТӨГСӨВ.